

Arabų-musulmoniškojo pasaulio menotyrinės estetikos savitumas

Santrauka

Straipsnis skirtas arabų-musulmoniškojo pasaulio menotyrinės estetikos savitumo aptarimui plačioje lyginamosios analizės perspektyvoje. Remdamasis pagrindinių šaltinių ir įvairių meninės kūrybos sričių analize autorius įrodinėja, kad arabų-musulmoniškojo pasaulio menotyrinė estetika lyginant su Vakarų, indų, kinų ir japonų estetikos tradicijomis išsiskiria keliais specifiniais bruožais. Pirmiausia *ji tiesiogiai išplaukia iš pagrindinių islamiškos metafizikos postulatų, kita vertus, akivaizdžiai paveikta religinės pasaulėžiūros ir geometrinų estetinės tikrovės suvokimo bei meninės kūrybos principų įtakos*. Ji sudaro vientisą

idėjų visumą, sukurtą skirtingų krypčių mąstytojų, mokslininkų, menininkų, išpažinusių islamą, ir plėtojosi įvairiomis intelektualinės raiškos formomis: filosofinės metafizikos, teologijos, filologijos, poetikos, literatūros teorijos ir menotyros idėjų sraute. Čia regime daugybę skirtingoms kryptims, mokykloms atstovaujančių koncepcijų, idėjų vidinę polemiką svarstant grožio, harmonijos, tobulumo, menininko, jo kūrybinio potencialo, meno kilmės, jo prigimties, meninės kūrybos proceso, meno santykių su tikrove, meno kūrinių specifiškumo ir kitas pamatines estetikos ir meno filosofijos problemas.

Esminiai žodžiai: arabų-musulmoniškojo pasaulio estetika, menotyrinė estetika, islamo religija, menas, menininkas, meninės kūrybos procesas.

Gauta 2017.